

Lista II.

Związki między funkcjami trygonometrycznymi tego samego kąta.

Wzory redukcyjne.

2.1. Oblicz wartości sinusa, cosinusa, tangensa i cotangensa dla kątów o następujących miarach: 135° , 150° , 240° , 1740° , 660° , -150° .

2.2. Wyraż za pomocą funkcji trygonometrycznych kątów dodatnich nie większych od 45° :
 $\sin 115^\circ$, $\cos 315^\circ$, $\operatorname{tg} 165^\circ$, $\cos 1000^\circ$, $\operatorname{ctg} 85^\circ$.

2.3. Oblicz bez użycia tablic matematycznych:

(a) $\sin 1200^\circ + \cos(-1080^\circ)$, (b) $4 \sin 120^\circ \cdot \operatorname{tg} 300^\circ$, (c) $2 \sin^2 225^\circ - \operatorname{ctg} 330^\circ \cdot \operatorname{tg} 405^\circ$.

2.4. Oblicz: (a) $\sin^2 62^\circ + \sin^2 28^\circ$, (b) $\operatorname{ctg} 44^\circ \operatorname{tg} 45^\circ \operatorname{tg} 46^\circ$.

2.5. Oblicz:

(a) $\sin(\alpha + 45^\circ)$ mając dane: $\cos \alpha = -\frac{1}{2}$ i $90^\circ < \alpha < 180^\circ$;

(b) $\cos(60^\circ - \alpha)$ mając dane: $\sin \alpha = -\frac{12}{13}$ i $180^\circ < \alpha < 270^\circ$,

(c) $\sin 15^\circ$, jeśli $\cos 15^\circ = \frac{1}{2}\sqrt{2 - \sqrt{2}}$,

(d) $\operatorname{tg}(90^\circ - \alpha)$, jeśli $\sin \alpha = 0,28$,

(e) $\sin\left(\frac{3}{2}\pi + \alpha\right)$, $\cos\left(\frac{\pi}{2} + \alpha\right)$ i $\operatorname{tg}\left(\alpha - \frac{3}{2}\pi\right)$, jeśli $\sin(\pi + \alpha) = -\frac{1}{2}$,

(f) $\sin\left(\frac{\pi}{2} + \alpha\right)$, $\cos\left(\frac{3}{2}\pi - \alpha\right)$, $\operatorname{tg}(\pi - \alpha)$ i $\operatorname{ctg}(2\pi - \alpha)$, jeśli $\cos \alpha = -\frac{1}{2}$ i $\frac{\pi}{2} < \alpha < \pi$.

2.6. Uprość wyrażenia:

(a) $\sin \alpha - \sin \alpha \cdot \cos^2 \alpha$; (b) $(\sin \alpha + \cos \alpha)^2 + (\sin \alpha - \cos \alpha)^2$;

(c) $\cos \alpha \cdot \sqrt{1 + \operatorname{tg}^2 \alpha}$; (d) $\sin^4 \alpha + \sin^2 \alpha \cdot \cos^2 \alpha + \cos^2 \alpha$.

(e) $\sin\left(\frac{\pi}{2} + \alpha\right) + \cos(\pi + \alpha) + \operatorname{tg}\left(\frac{3}{2}\pi - \alpha\right) + \operatorname{ctg}(2\pi - \alpha)$;

$$\begin{aligned}
 \text{(f)} & \sin\left(\frac{\pi}{2} + x\right) \cdot \sin(\pi - x) \left[\operatorname{tg}(\pi + x) + \operatorname{tg}\left(\frac{3}{2}\pi - x\right) \right]; \\
 \text{(g)} & \operatorname{tg}\left(\frac{\pi}{4} - x\right) \cdot \operatorname{tg}\left(\frac{\pi}{4} + x\right); \quad \text{(h)} \frac{\sin x}{1 + \cos x} + \frac{\sin x}{1 - \cos x}, \quad \text{(i)} \cos^2 \alpha + \cos^2 \alpha \cdot \operatorname{tg}^2 \alpha; \\
 \text{(j)} & \sin^2 \alpha \cdot \cos \alpha + \cos^3 \alpha; \quad \text{(k)} \operatorname{tg} \alpha \cdot \sqrt{1 + \operatorname{ctg}^2 \alpha}; \quad \text{(l)} (\sin \alpha + \cos \alpha)^2 - \sin 2\alpha.
 \end{aligned}$$

Tożsamości trygonometryczne.

Udowodnić, że:

$$2.7. \sqrt{3} \operatorname{ctg} 20^\circ - 4 \cos 20^\circ = 1.$$

$$2.8. \cos 20^\circ - \sin 50^\circ = \sin 10^\circ.$$

$$2.9. \sin 1^\circ + \sin 91^\circ + 2 \sin 203^\circ \cdot (\sin 112^\circ + \sin 158^\circ) = 0.$$

Sprawdź następujące tożsamości. Dla jakich x równości te nie zachodzą?

$$2.10. (\operatorname{tg}^2 x - \sin^2 x) \cdot \operatorname{ctg}^2 x = \sin^2 x.$$

$$2.11. (\sin x + \cos x)^2 + (\sin x - \cos x)^2 = 2.$$

$$2.12. (1 + \cos x) \cdot (1 - \cos x) = \sin^2 x.$$

$$2.13. \cos^2 x - \sin^2 x = 1 - 2 \cdot \sin^2 x.$$

$$2.14. \frac{1}{\cos x} - \cos x = \sin x \cdot \operatorname{tg} x.$$

$$2.15. 1 + \operatorname{ctg} x = \frac{\sin x + \cos x}{\sin x}.$$

$$2.16. \cos^4 x - \sin^4 x = \cos 2x.$$

$$2.17. \cos^4 x + \sin^4 x = 1 - 2 \sin^2 x \cdot \cos^2 x.$$

Udowodnić następujące tożsamości:

$$2.18. \sin 2x - \operatorname{tg} x = \cos 2x \cdot \operatorname{tg} x.$$

$$2.19. 4 \sin^4 x + \sin^2 2x = 4 \sin^2 x.$$

$$2.20. \frac{\sin x}{1 + \cos x} + \frac{1 + \cos x}{\sin x} = \frac{2}{\sin x}.$$

$$2.21. \frac{\operatorname{tg} x + \operatorname{tg} y}{\operatorname{ctg} x + \operatorname{ctg} y} = \operatorname{tg} x \cdot \operatorname{tg} y.$$

$$2.22. 1 - \operatorname{tg}^2 x = \frac{\cos 2x}{\cos^2 x}.$$

$$2.23. \frac{\cos x + \operatorname{ctg} x}{\operatorname{ctg} x} = 1 + \sin x.$$

$$2.24. \frac{\sin 3x}{\sin x} - \frac{\cos 3x}{\cos x} = 2.$$

$$2.25. \frac{1}{1 + \operatorname{tg} x \cdot \operatorname{tg} 2x} = \cos 2x.$$

$$2.26. \frac{\sin 2x}{1 + \cos 2x} \cdot \frac{\cos x}{1 + \cos x} = \operatorname{tg} \frac{x}{2}.$$

$$2.27. \frac{\cos^2 x}{\operatorname{ctg} \frac{x}{2} - \operatorname{tg} \frac{x}{2}} = \frac{1}{4} \sin 2x.$$

Równania i nierówności trygonometryczne.

Rozwiąż podane równania:

2.28. $\sin 2x = 1.$

2.29. $\sin 3x = 0.$

2.30. $\operatorname{tg} 3x = -1$

2.31. $\cos 3x = -\frac{1}{2}.$

2.32. $\operatorname{tg} \frac{x}{2} = -1.$

2.33. $\operatorname{tg} \left(-\frac{x}{4} - 1\right) = \sqrt{3}.$

2.34. $\sin(2x - 1) = -\frac{\sqrt{2}}{2}.$

2.35. $\operatorname{ctg} \left(\frac{x}{2} - \frac{\pi}{3}\right) = -\sqrt{3}.$

2.36. $\cos \left(2x + \frac{\pi}{3}\right) = -\frac{1}{2}.$

2.37. $\operatorname{ctg} \frac{x}{3} = \frac{\sqrt{3}}{3}.$

2.38. $4 \operatorname{ctg}(2x - \pi) = \frac{1}{4}.$

2.39. $\frac{1}{3} \sin \left(2x - \frac{\pi}{5}\right) = -\frac{1}{6}.$

2.40. $\frac{\cos x}{1 + \operatorname{tg} x} = 0.$

2.41. $\frac{\sin x}{1 - \cos x} = 0.$

2.42. $\frac{\operatorname{tg} x}{\operatorname{tg} x + \operatorname{ctg} x} = 0.$

2.43. $\sin 3x = \sin 4x.$

2.44. $\sin x = \cos x.$

2.45. $\operatorname{tg} 3x = \operatorname{ctg} 2x.$

2.46. $2 \cos^2 x - \sin 2x = 0.$

2.47. $\operatorname{tg} x \cdot \operatorname{tg} 7x = 1.$

2.48. $\cos^2 x = \cos x \cdot \sin 3x.$

2.49. $\sin x \sin 2x + \cos x \cos 2x = 0.$

2.50. $\sin x + \sqrt{3} \cos x = 0.$

Dla $x \in \langle 0; 2\pi \rangle$ rozwiąż podane nierówności:

2.51. $\sin x - \frac{1}{2} < 0.$

2.52. $\sin 2x < \frac{1}{2}.$

2.53. $\cos \frac{x}{5} \geq -\frac{\sqrt{3}}{2}.$

2.54. $\sin 2x \cdot \operatorname{ctg} x < 0.$

2.55. $\operatorname{tg} 2x > 1.$

2.56. $\operatorname{tg}^2 x > 1.$

2.57. $2 \sin(\pi - 2x) > -1.$

2.58. $\sqrt{3} \operatorname{tg} x - 1 < 0.$

2.59. $3 \operatorname{tg}^2 x \leq 1.$

2.60. $\sin x - \sqrt{3} \cos x > 1.$

2.61. $\sin x \leq \cos x.$

2.62. $2 \cdot \cos x > \sqrt{2}.$